

DOMINIK LANG

Pojďme ven, i když prší!

04/05-24/06/2023

HUNT KASTNER

hunt kastner představí novou práci Dominika Langa (*1980), který ve své tvorbě zkoumá historické, politické a ekonomické souvislosti daného (nejen) galerijního prostoru. Langem vytvořené „situace“ se pak často pohybují mezi sochařstvím a intervencí do architektury místa a jeho sociální struktury. Doba trvání výstavy ohraničuje probíhající proměnu dvora sousedícího s galerií.

„O architektuře často uvažujeme jako o něčem, co je dané, má nějaká nepsaná pravidla a očekávání. Slibuji si, že tento prostor takový nebude, naopak bude co nejvíc otevřený, vstřícný, bez momentů, které nás definují do nějakých pozic, určují hierarchii nebo pořadí či dávají jména.“ (D. Lang)

Staveniště

Kulturní pracovník: Co tady děláte?

Dominik Lang: Dělán staveniště.

Kulturní pracovník: Ale ta výstava už byla hotová, nachystaná na zítřejší vernisáž!

Dominik Lang: Zdála se mi trochu statická, nic se tam nedělo.

Kulturní pracovník: Jak to myslíte, že se tam nic nedělo, vždyť se v ní řešila palčivá témata současnosti.

Dominik Lang: To jistě, ale působila tak dořešeně a hotově, že to nedávalo v kontextu těch palčivých témat současnosti smysl, tak jsem tu výstavu těm tématům zase trochu otevřel.

Kulturní pracovník: No ale kdy se ta výstava uzavře? Co řekneme návštěvníkům a návštěvnicím, kteří budou rozhořčení, že přišly na výstavu a výstava nikde, no?

Dominik Lang: Řekneme jim, jak to je, je to to, co to je a provedeme je výstavou.

Kulturní pracovník: No ale o čem budeme na tomto staveništi mluvit? O tom, že toto dílo se dokončí za týden nebo dva?

Dominik Lang: Budeme si povídat o palčivých otázkách současnosti a o tomto místě, odkud je nyní vnímáme. Staveniště je jako zahrada nebo hřiště, stále se proměňuje nejen vůlí zahradníka a zahradnice, ale potřebami miliónů bytostí, které v ní žijí a tvoří. Udělám kostru scénáře.

Kulturní pracovník: K tomu by měl někdo napsat srozumitelný a vysvětlující text, aby ten divák měl šanci to pochopit.

Edith Jeřábková: Dominik Lang (*1980) žije a pracuje na staveništi a v zahradě. Právě se nacházíte v místě jeho častého výskytu. Pokud není zde, je ve škole. Pokud je zde hodně lidí, je to nejspíše škola nebo školka a Dominik bude s největší pravděpodobností mezi nimi, je těžké ho přehlédnout, jak sám rád konstatuje – a není v tom žádné ego.

Rád nosí trochu dělnický outfit, čímž mi vždy připomene, že srovnání práce umělce*kyně a práce manuálního pracovníka*ce, by mohlo při důkladném rozboru odkrýt leccos zajímavého nejen o pracovních postupech současného umění, ale především o podmínkách práce jako takové a o práci jako takové. Tím, že Lang svá umělecká díla odpracovává, ukazuje práci jako umění a umění jako práci. Dominik Lang má radar na stojaté vody. Některé tiché, moudré a klidné má rád pro jejich stále pomalé změny a procesy. A jiné má nutkání rozprout, aby jejich okolí nevysychalo.

Není tedy zbrkle posedlý pohybem vpřed, ale tu a tam rád protrhne nějakou tu hráz nebo s bobry postaví jinou na místech, kde se voda krásně rozlije do krajiny, po které se rozskáčou žáby. Pro někoho, jako jsou třeba developéři nebo nedočkaví majitelé nového domu, je staveniště nechtěné, ale nutné stádium na cestě k cíli, a jeho existence

by měla být omezena na co nejkratší, a ještě kratší dobu a zakryta bedněním. Pro této koncepci staveniště jako neklidu a nepořádku staví Dominik koncepci staveniště jako nekonečného klidu a uspořádání. Pro Dominika je staveniště zenová zahrada, v níž se dějí věci už jen tím, že se pohne kámen nebo odvalíte kouli. Je to zahrada, ze které zahradník nechce vyjít, naopak, chce do ní pozvat všechny, co mají zájem spatřit věci na povrchu vodní hladiny. Co víc, Dominik má radar na místa, kde se schyluje ke změně. Někdo zachraňuje zvířata (což teda Dominik také dělá) a někdo místa. Je aktivistou míst. Svádí energie tak, aby docházelo k dobrým nebo, jak se dnes častěji říká, etickým změnám. Nebo místa sám otevírá procesům, aby byla šťastnější. Dominik ovšem není žádný zenový mistr, žije život aktivisty, který měl být v jednom čase na deseti místech, a i když se to zdá nemožné, on tam tak nějak je.

Toto místo: Stávám se součástí galerie, měním identitu, jsem nedokonalou proměnou. Vyměňuji si s galerií vedle mě orgány, části mého těla se přesunují dovnitř ní a části jejího do mého. Je to zvláštní pocit. Jsem taky náhle intenzivně pozorováno, ale ne jako pacient, spíše jako larva měnící se v motýla, mohu-li si dovolit toto klišé. Je to příjemné i nepříjemné. Jsem objekt, ale jsem i galerie, nejsem si jistě, co jsem. Budu mít jméno tak jako mají výstavy, galerie, umělci, umělkyně, motýlí? Nebo se zase stanu dvorkem, kterým také stále zůstávám díky mým doposud funkčním orgánům, starým betonům, hlíně, zdem. Do galerie vedle mě chodí lidé a maximálně psi, do mě jsou zváni všichni, kteří se sem nějak dostanou – doletí, doplazí, dolezou, doskáčou, vysemení, vysadí, odnoží.

Dominik Lang na vernisáži, která je dernisáží nebo naopak: Toto přijdu dodělat až po výstavě, aby to nepůsobilo jako nějaký trapně ohraničený výstavní projekt. Výstava je neohraničený děj a místo se musí dlouho pozorovat, než se v něm procesy ustálí.

Motto Karen Barad: Podstatné je, že *agency* (působnost) je záležitostí intra-akce; je to akt, nikoli věc, kterou někdo nebo něco má. *Agency* je konání/bytí ve své vnitřní aktivitě. Je to uzákonění opětovacích změn konkrétních prakticko-iterativních rekonfigurací topologických mnohotvárností vztahů mezi časoprostorem a hmotou prostřednictvím dynamiky intra-aktivity. *Agency* je o změnách možností změny, které jsou spojeny s rekonfigurací materiálně diskurzivních aparátů tělesné produkce, včetně hraničních artikulací a vyloučení, které jsou těmito praktikami vyznačeny při uskutečňování kauzální struktury. Zvláštní možnosti (intra)jednání existují v každém okamžiku a tyto měnící se možnosti s sebou nesou etickou povinnost odpovědně jednat v rámci stávání se světem, zpochybňovat a přepracovávat to, na čem záleží a co je vyloučeno z toho, na čem záleží.

Anička: Tati, zavaž si tkaničky, poběžíme z kopce.

text: Edith Jeřábková

*Rádi bychom poděkovali
Ministerstvu kultury České republiky a Magistrátu hl. města Prahy
za dlouhodobou podporu našeho programu*